

PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Aitvarėlis“
direktoriaus 2014 m. spalio 9 d.
įsakymu Nr. V-112

PRITARTA
Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Ugdymo ir kultūros departamento
Švietimo skyriaus vedėjo 2014 m. spalio 8 d.
įsakymu Nr. ŠV1-281

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „AITVARĖLIS“ NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO SAUGIOS IR SVEIKOS GYVENSENOS UGDYMO PROGRAMA „SVEIKATOS TAKELIU“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos lopšelis-darželis „Aitvarėlis“ (toliau – įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190437513. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – ikimokyklinio ugdymo mokykla.
2. Įstaigos buveinės adresas – Laukininkų g. 54, LT-95154, Klaipėda.
3. Programos pavadinimas – Klaipėdos lopšelio-darželio „Aitvarėlis“ neformaliojo vaikų švietimo saugios ir sveikos gyvensenos ugdymo programa „Sveikatos takeliu“ (toliau – programa).
4. Programos rengėjai: Vida Sabatauskienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Ilona Mikniuvienė, neformaliojo švietimo mokytoja, Silvijana Paplauskienė, bendrosios praktikos slaugytoja.
5. Programos koordinatorius – direktorė Aušra Jablonskienė.
6. Programos trukmė – tęstinė. Programos turinys koreguojamas pagal poreikį.
7. Programos apimtis – vieneri mokslo metai.
8. Programos dalyviai – ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai.

II. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

9. Programos įgyvendinimui įstaigoje sudarytos palankios materialinės ir ugdymo(si) sąlygos. Sveikatos kambarėlyje vedamos „Sveikatos valandėlės“. Treniruoklių salėje vyksta sveikatinimo veikla: vaikų grūdinimas, taisyklingos laikysenos ir plokščiapadystės prevencija, taisyklingo kvėpavimo pratimai, projektinė veikla žymių kalbos sutrikimų turintiems vaikams. Sukaupta nemažai ortopedinio inventoriaus.
10. Programos tikslas – tenkinti vaikų prigimtinius, kultūros, socialinius ir pažintinius poreikius.
11. Programos uždaviniai:
 - 11.1. saugoti, stiprinti vaikų fizinę ir psichinę sveikatą;
 - 11.2. ugdyti pozityvų požiūrį į saugią ir sveiką gyvenseną;
 - 11.3. formuoti teisingo maitinimosi įgūdžius ir įpročius;
 - 11.4. puoselėti pasitikėjimo savimi, bendravimo, asmens higienos įgūdžius.

III. PROGRAMOS PRINCIPAI

12. Humaniškumo principas – gerbti vaiką kaip asmenybę, garantuoti jam teisę gyventi ir elgtis pagal prigimtį ir asmeninę patirtį.

13. Demokratiškumo principas – suburti įstaigos bendruomenę bendram tikslui, išklaudyti jų nuomonę, palaikyti iniciatyvą, stengtis įgyvendinti siūlomas idėjas, sudaryti vaikui rinktis veiklą pagal savo poreikius, interesus bei nuotaiką.

14. Socialinio kultūrinio kryptingumo principas – ugdymo turinį orientuoti į vaiko gyvenimui ir ugdymui(si) reikalingų kompetencijų plėtrą.

15. Vertybinių nuostatų ugdymo principas – teikti prioritetą bendrųjų ir pozityvių asmeninių nuostatų pradmenų formavimui(si), žadinti tautinio tapatumo jausmą.

16. Individualumo ir diferencijavimo principas – siekti pažinti kiekvieną vaiką, suvokti jo poreikius ir galimybes, ugdyti individualius vaiko gebėjimus, parenkant individualius ugdymo(si) būdus ir metodus.

17. Sveikatingumo principas – sukurti saugią ir sveiką aplinką, laiduoti darną tarp vaiko fizinių ir psichinių galių, tenkinti aktyvumo ir judėjimo poreikį.

IV. TURINYS. METODAI. PRIEMONĖS

18. Programos turinys, naudojamos priemonės.

Eil. Nr.	Kompetencija	Turinys	Priemonės
18.1.	Sveikatos kompetencija	Vaikas suvokia, aiškinasi, diskutuoja apie sveikatą, jos saugojimą, sveikos gyvensenos reikšmę žmogaus sveikatai, domisi žmonių panašumais ir skirtumais, tyrinėja ir įvardina kūno dalis, dalyvauja pokalbiuose, diskusijose, supranta žalingų įpročių poveikį žmogaus sveikatai, suvokia, kaip saugiai pereiti gatvę, aiškinasi, kaip saugiai elgtis su aštriais daiktais, pratinasi teisingai jais naudotis, plečia supratimą apie grūdinimosi svarbą oru, saule, vandeniu, supranta kaip svarbu taisyklingai sėdėti, stovėti ir vaikščioti, susipažįsta su sveikos mitybos taisyklėmis	Knygos, plakatai, stalo žaidimai, sveikos mitybos piramidė, dėlionės, stalo žaidimai, įvairūs higienos reikmenys, plakatai, vaisių ir daržovių muliažai, grožinės literatūros kūriniai, paveikslėlių kortelės, sveiko maisto receptai, dailės priemonės, geriamas vanduo „Tyruma“, indai stalo serviravimui, servetėlės, žolelių arbatos, medus, šiaudeliai bei plunksnos (kvėpavimo pratimams), masažiniai kamuoliukai ir kt.
18.2.	Komunikavimo kompetencija	Vaikas kaupia kalbinio bendravimo patirtį, kalbėdamas, klausydamas įvairių skaitomų, sekamų, deklamuojamų kūrinių, aiškinasi nesuprantamų žodžių, sąvokų prasmę, pasakoja vienas kitam patirtus įspūdžius, nutikimus, naujienas, išgyvenimus, žaidžia įvairius kalbinius žaidimus, diskutuoja apie savo pojūčius: ką mato, girdi, liečia, uodžia, ragauja, veikia, seka savo kūrybos pasakas, sugalvoja pavadinimus, kuria knygeles, tekstą „užrašydami“ piešiniais, simboliais, aiškinasi	Knygos, plakatai, grožinės literatūros kūriniai, enciklopedijos, atvirukai, reprodukcijos, pasakų įrašai, paveikslai, plakatai, stalo žaidimai, žodžių kortelės, vaizdo ir garso įrašai, fotoaparatas, filmavimo kamera, projektorius

		sinonimus, antonimus, vaizdingus būdvardžius, apibūdinimus, vartydamas enciklopedijas knygas, žiūrindamas paveikslus, reprodukcijas, įgyja žinių apie sveikatą, saugų elgesį, sveiką mitybą, kultūrinius higieninius įgūdžius ir kt.	
18.3.	Pažinimo kompetencija	Vaikas domisi savimi ir savo kūno sandara, susipažįsta su įvairiais pavojais ir mokosi jų išvengti, įsisavina pagrindines žinias apie sveiką mitybą, grūdinimosi, aktyvaus judėjimo ir miego naudą, tobulina kultūrinius higieninius įgūdžius, plečia supratimą apie ekologiją, sužino aplinkos poveikio žmogaus sveikatai reikšmę, pratinasi saugiai elgtis gamtoje, tausoti ją, susipažįsta su vaistažolėmis, jų poveikiu, įpranta laikytis saugaus eismo taisyklių	Paveikslai, enciklopedijos, stalo žaidimai, svarstyklės, termometras, kalendorius, smėlio laikrodžiai, padidinimo stiklai, šviesos stalai, mikroskopas, kelio ženklai, vaistažolių arbatos
18.4.	Meninė kompetencija	Vaikas susipažįsta su meninės raiškos priemonėmis, atlieka ritminius judesius, pratimus, šokio elementus: šuoliukus, pritūpimus, sukinius, dvigubą ir pristatomą žingsnelį, tyrinėja, kurios kūno dalys padeda išgauti ritminius garsus, bando kurti, improvizuoti, vaidindamas kūrybiškai plėtoja žaidimus, geba išreikšti savo asmeninę patirtį, įsijausti į pasirinktą vaidmenį, stengiasi teigiamai vertinti save, inscenizuoja trumpas grožinės literatūros kūrinių ištraukas, klausosi deklamavimo, dainavimo, pratinasi jausti, kaip galima perteikti teksto nuotaiką, stengiasi suprasti, kad kiekvienas gali kurti savaip, išreiškia save įvairių meninių priemonių pagalba	Muzikos instrumentai, įrašai, molbertai, dailės priemonės: flomasteriai, spalvoti pieštukai, akvarelė, guašas, akriliniai dažai, modelinas, plastilinas, kreidelės, teatrinės lėlės, širmos, smėlio ir šviesos stalai ir kt.
18.5.	Socialinė kompetencija	Vaikas kaupia socialinę patirtį, geba būti kartu, padėti kitiems, domisi savimi, bendraamžiais ir suaugusiais, žmonių sukurtais daiktais, plečia supratimą apie teigiamus tarpusavio santykius, be agresijos išreiškiant savo poreikius ir norus, orientuojasi, prisitaiko ir mėgina lanksčiai elgtis įvairioje socialinėje aplinkoje, stengiasi viską atlikti savarankiškai, mokosi atpažinti savo jausmus, juose susivokti ir įvardinti juos, pratinasi prašyti pagalbos iš suaugusiųjų, dalyvauja sveikatos stiprinimo edukacinėse valandėlėse, vartydamas knygas, žiūrėdamas filmukus, dalyvaudamas išvykose įgyja žinių apie saugų elgesį gatvėje, autobuse	Enciklopedijos, grožinė ir pažintinė literatūra, šeimos nuotraukų albumai, kalendoriai, žemėlapiai, stalo žaidimai, plakatai, kelio ženklai, sankryžų maketai ir kt.

19. Vykdamas programą bus taikomi šie ugdymo metodai: praktiniai, kūrybiniai, projektiniai, tyrinėjimo, stebėjimo, pokalbių, pasakojimų, diskusijų, aptarimų, žaidimų.

V. PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

20. Įgyvendinus programą, vaikai:

20.1. įgis žinių, įgūdžių ir nuostatų, skatinančių saugią ir sveiką gyvenseną;

20.2. jaus atsakomybę už savo sveikatą, tvirtai suvoks sveikatos reikšmę žmogaus gyvenime;

20.3. įgis žinių apie sveiką mitybą, susiformuos teisingus maitinimosi įgūdžius;

20.4. išmoks bendrauti, valdyti savo emocijas ir elgesį, įveikti iškilusius sunkumus, pasitikėti savimi.

21. Įgyvendinant programą bus vertinamos vaikų įgytos kompetencijos, kaupiama geroji darbo patirtis, metodinė medžiaga, atliekamos apklausos, tyrimai, organizuojamos diskusijos, konsultacijos, dalyvaujama įvairiuose edukaciniuose sveikatingumo renginiuose.

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Aitvarėlis“

mokytojų metodinės tarybos 2014 m. rugsėjo 18 d.

posėdžio protokoliniu nutarimu (protokolas Nr. 4)

NAUDOTA LITERATŪRA

1. Adaškevičienė E. Vaikų sveikatos ugdymas. Vilnius, 1999.
2. Bendroji priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programa. Vilnius, 2002.
3. Klaipėdos lopšelio-darželio „Aitvarėlis“ ikimokyklinio ugdymo programa. Klaipėda, 2010.
4. Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti. Vilnius, 2006.
5. Stepaitienė A. Sveika gyvensena. Vilnius, 1999.